

ประโยค ๑-๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๙



๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ต่อไปนี้
 - ก. สระที่เป็น.....ชื่อ ครุ มีเสียงหนัก ๑
 - ข. ว เกิดใน ๒ ฐาน คือ.....เรียกว่า ทนุโตฏฐไซ ๑
๒. ในนิคคหิตสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณเท่าไร อะไรบ้าง ๑ เอตทโวจ เป็นสนธิอะไร ๑
๓. อะไรจัดเป็นคุณนาม ๑ แบ่งเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑
๔. ธาตุคืออะไร ๑ ธาตุนั้นท่านรวบรวมจัดไว้เป็นกี่หมวด ๑ อะไรบ้าง ๑ ๕. ในกริยาภิตร์ แบ่งกาลที่เป็นประธานได้เท่าไร ๑ และแบ่งให้ละเอียดออกอีกเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง
๖. สมาสเช่นไร ชื่อว่าพหูพหิสมาส ๑ และพหูพหิสมาสนั้น มีเท่าไร อะไรบ้าง ๑ รูปวิเคราะห์ ต่อไปนี้ จัดเป็นพหูพหิสมาสอะไร ๑
 - ก. วิโต ราโค ยสฺมา โส วิตราโค (ภิกขุ) ๑
 - ค. อาคตา สมณา ยํ โส อาคตสมโณ (อาราโม) ๑
๗. ในอภัยยัตถิต มีปัจจัยเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ สหายตา ลงปัจจัยอะไร ๑ ในตถิติน ๑



ให้เวลา ๓ ชั่วโมง.



ประโยค ๑-๒

เฉลย บาลีไวยากรณ์



๑. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้
 - ก. สระที่เป็นรัสสะ มีพยัญชนะสังโยคและนิคคหิตอยู่เบื้องหลังชื่อ ครุ มีเสียงหนัก ๑
 - ข. ว เกิดใน ๒ ฐาน คือ พันและริมฝีปากเรียกว่า ทนโตฏจโซ ๑
๒. ในนิคคหิตสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณ์ ๔ คือ โลโป ๑ อาเทโส ๑ อาคโม ๑ ปกติ ๑ ๑
เอตทโวจ เป็นอาทเสนิคคหิตสนธิ ๑
๓. นามที่แสดงลักษณะของนามสำหรับหมายถึงรู้ว่า นามนามนั้นดีหรือชั่ว เป็นต้น จัดเป็น
คุณนาม ๑ แบ่งเป็น ๓ ชั้นคือ ปกติ ๑ วิเสส ๑ อติวิเสส ๑ ๑
๔. ธาตุคือกิริยาศัพท์ที่เป็นมูลราก ๑ จัดไว้เป็น ๘ หมวด คือ หมวด ฎ ธาตุ ๑ หมวด ฐ ธาตุ ๑
หมวด ทิว ธาตุ ๑ หมวด สู ธาตุ ๑ หมวด กิ ธาตุ ๑ หมวด คหุ ธาตุ ๑ หมวด ทนุ ธาตุ ๑
หมวด จรุ ธาตุ ๑ ๑
๕. ในกิริยาภิศกแบ่งกาลที่เป็นประธานได้ ๒ ๑ แบ่งให้ละเอียดอีก ปัจจุบันกาลแบ่งเป็น
๒ คือ ปัจจุบันแท้ ๑ ปัจจุบันไกล้อนาคต ๑
อดีตกาลแบ่งเป็น ๒ คือ ส่วงแล้ว ๑ ส่วงแล้วเสร็จ ๑ ๑
๖. สมาสที่มีบทอื่นเป็นประธาน ชื่อ พหุพพิหิสมาส ๑ พหุพพิหิสมาส นั้นมี ๖ อย่างคือ
หุติยาพหุพพิหิสมาส ๑ ตติยาพหุพพิหิสมาส ๑ จตุตถิพหุพพิหิสมาส ๑ ปัญจมี-
พหุพพิหิสมาส ๑ ฉัฎฐพหุพพิหิสมาส ๑ สัตตมีพหุพพิหิสมาส ๑ ๑
 - ก. จัดเป็นปัญจมีพหุพพิหิสมาส ๑
 - ข. จัดเป็นหุติยาพหุพพิหิสมาส ๑
๗. ในอภัยตัทธิต มีปัจจัย ๒ ตัว คือ ธา ถั ๑ สหายตา ลง ตา ปัจจัย ในภาวะตัทธิต ๑